

OBČINSKA UPRAVA

GLASILO „KMETSKE ŽUPANSKE ZVEZE“.

Izhaša dvakrat na mesec, ter stane celoletno 6 kron, polletno pa 3 krome.

Dopise je pošiljati uredništvu »Občinska Uprava« v Ljubljani. — Rokopisi se ne vračajo.

Odgovorni urednik:

Dr. Vladislav Pegan.

Posamezna številka 30 vinarjev.

Naročnino in oglase sprejema upravništvo »Občinske Uprave« v Ljubljani.

Cena oglasom je za dvostopno petitno vrsto 20 vinarjev, večkratno inseriranje po dogovoru.

Nov likvidacijski narok v konkurzu „Glavne posojilnice“.

Ker se je priglasilo nekaj novih upnikov oziroma vložnikov pri „Glavni posojilnici“ — je razpisalo c. kr. deželno sodišče v Ljubljani pod št. S 3/11-677 z dne 20. novembra 1911 **nov narok** na dan **15. decembra 1911** ob 9. uri dopoldne pri tem sodišču, sobe št. 123.

Opozarjamo vse občine, ki bi utegnile imeti še kake nepriglašene terjatve (hranilne vloge) proti „Glavni posojilnici“ oziroma konkurzni masi, naj jih **nemudoma, najkasneje pa do**

14. decembra 1911

prijavijo c. kr. deželnemu sodišču v Ljubljani.

Občni zbor »Slovenske županske zveze za Koroško«.—

Dne 26. oktobra t. l. se je izvršil ta občni zbor ob številni udeležbi koroških slovenskih občinskih zastopnikov. Navzoči so bili tudi trije državni poslanci, zastopniki slovenske delegacije v državnem zboru: poslanec Koroške Grafenauer, Kranjski poslanec Demšar in dr. Jankovič s Štajerske. —

Po pozdravnem nagovoru je podal obširno poročilo o delovanju in nalogah slovenske županske zveze za Koroško njen marljivi tajnik g. Miloš Svahnjak. učitelj v Strojni.

Omenja, kako je delala vlada zapreke, predno je potrdila pravila, in da je tu — kot povsod sodeloval poslanec Grafenauer.

Smrt je ugrabila zavednega in vrliga predsednika zveze župana Miklavčiča. (V znak sožalja vstanejo zborovalci raz sedežev). Med zahtevami, ki jih povdarja zveza, — je odškodnina države za izvrševanje poslov prenesenega delokroga.

Koroška zveza je stopila v dogovor z »Občinsko upravo« z željo, da postane ta tudi glasilo za Koroško. Dolžnost vsake slovenske občine na Koroškem je, da ta list tudi naroči. —

Zveza bo skrbela za osamosvojitve slovenskih občin tudi za dobavo pisarniškega papirja. — Potrebuje pa gmotnih sredstev za potrebno knjižnico. Izdajati je treba poučne spise, posebno pa je treba osobito na Koroškem shodov za pouk, da se slovenski občinski zastopniki ne bodo klanjali vsakomur, in da ne bodo slovenski župani stali pod komando nemških občinskih tajnikov. Zveza bo poskrbela in založila tudi tiskovine v slovenskem jeziku.

Predmet občnega zbora je razgovor o štirih važnih zadevah. —

Prva taka zadeva je že preje omenjena zahteva za odškodnino za izvrševanje poslov prenesenega delokroga. — Govornik pojasnjuje postanek občine do pobiranja davščin in ubožne oskrbe, do oskrbovanja poslov za državo. Ti posli so sedaj taki, da mora župan zanemarjati posle lastnega delokroga; 72% že znašajo dela prenesenega delokroga. Občine morajo zato plačevati občinske tajnike, a zato ne dobe niti vinarja. Do izvršitve zahteve po odškodnini ni prišlo, ker občine nič ne zahtevajo. Vsled tega se izroča ta zahteva poslancu Grafenauerju, da jo izvede.

Resolucija se enoglasno odobri.

Drugi predlog se glasi, da se izterjavanje šolskih kazni (za zamude) odvzame občinam in prepusti eksekutiva državnim (davčnim) oblastvom. —

Sklep obvelja soglasno.

Tretja točka je vprašanje uradovanja v jezikovnem oziru po vzgledu občine Koharje na Štajerskem. Zahtevati se mora, da bo izdajala vlada deželni zakonik tudi v slovenskem jeziku, ravno tako tudi razglase. — Če tega nikdo ne zahteva, potem se vlada pač izgovarja, češ: »se ne izplača!«

Tudi ta sklep obvelja soglasno. —

Četrta zahteva je, naj vlada nemudoma izda poučni spis glede kužnih bolezni (za živino), seveda tudi v slovenskem jeziku.

Ravno tako kot prejšnje točke, se tudi ta sprejme soglasno. —

Govorniku se je navdušeno pritrjevalo; za temeljita in stvarna izvajanja je žel vsestransko odobravanje. —

Na to je pozdravil Koroško župansko zvezo v imenu »Kmetске županske zveze« na Kranjskem po naročilu njenega načelnika g. Antona Belca, ki je bil sam zadržan, dalje v imenu uredništva »Občinske Uprave«, kot odposlanec obeh — deželni nadoficijal Fran Kristan iz Ljubljane. Omenja, da je »Kmetka županska zveza« na Kranjskem oziroma njen odbor sklenil, da se »Občinska Uprava« radevolje da na razpolago slovenskim županstvom na Koroškem za priobčevanje kakoršnih koli vesti, poročil i. t. d. Oficijelno pa iz raznih razlogov ne more postati skupno glasilo. Kar se tiče poučnih spisov, bi bilo umestno, da se natisnejo v »Občinski Upravi« in potem izvrše po potrebi še posebni ponatisi. Glede zahteve po državni odškodnini naj bi stopila zveza slovenskih županov na Koroškem v zvezo z našo »Kmetsko župansko zvezo«. Kar se tiče organizacije županov pa je treba imeti pred očmi avtonomijo, tudi v narodnostnem oziru in zavest, da se ni treba vsakemu klanjati. —

Na to povzame besedo poslanec Demšar. Pooblaščen od kluba slovenskih državnih poslancev izročia zborovalcem pozdrav. Težavne so dolžnosti in slovenskim županom ni poslano z rožicami. Še hujše je za slovenske župane na Koroškem. Toda kažite neomajano odločnost v narodnem oziru. Ne vdajte se našim nasprotnikom!

Po izvršeni volitvi novega odbora se je zaključilo lepo uspelo zborovanje, ki bo gotovo rodilo lep sad za slovenske župane Koroške.

Po zaključku občnega zbora je došel sledeči brzojavni pozdrav iz Ljubljane:

Doktor Breje, hotel Trabesinger, Celovec.

Z željo, da bi Koroške slovenske občine dosegle svoje pravice, pozdravlja zborovalce

Dr. Pegan,

deželni odbornik in občinski referent.

(V prihodnji številki priobčimo o tem občnem zboru še drugo poročilo od Koroške zvezo same. Op. ur.)

Službo išče

v vseh strokah izvežban občinski tajnik, ki že 6 let opravlja to službo v splošno zadovoljnost. Ponudbe naj se pošiljajo na naše uredništvo.

Občinam in občinskim tajnikom

naznanjamo, da bi nam bilo ljubo, če bi se obracali glede posredovanja služb na naše uredništvo in upravništvo. Zlasti naj nam takoj naznanijo ona županstva, ki imajo občinske tajnike, vsako izpraznjeno mesto. Vsa morebitna posredovanja bomo izvrševali brezplačno, le proti vračilu pošt-nih troškov.

Ribarski okraji in razdelitev voda na Kranjskem.

Ker bo prebivalstvo na Kranjskem gotovo zanimalo, kdo ima pravico ribolova po raznih vodah v deželi, smo se odločili, pa priobčimo doslovno vse razglase c. kr. deželne vlade s tabelaričnimi pregledi, kakor so se svoječasnougotovile ribarske pravice.

Dasi obstoji ribarski zakon z dne 18. avgusta 1888 dež. zak. št. 16 iz l. 1890 že nad dve desetletji in je bila razdelitev ribarskih okrajev razglašena že v letu 1894, niti občine niti prebivalci ne vedo natančno, komu pripadajo pravice ribolova v posameznih vodah. —

Ktere vode ne spadajo med ribarske okraje, določa § 10 navedenega ribarskega zakona. Dotične vode tudi niso izkazane v naslednjih razglasih. —

Kakor znano, se dele ribarski okraji v »samosvoje« in »zakupne okraje«. — Kdo ima danes kak okraj v zakupu oziroma kdo izvršuje ribarstvo po raznih okrajih in vodah, tega mi seveda ne vemo in bi morali še le poizvedovati.

Zadostovalo bode našim čitateljem, če jim podamo uradno razdelitev voda v ribarske okraje pregledno po razdelitvi dežele v politične okraje.

Ker bi utegnila razdelitev zanimati tudi posameznike, smo dali natisniti nekaj več izvodov »Občinske Uprave«, da jih lahko kupijo tudi oni nenaročniki, kateri bi se zanimali za razdelitev ribarskih okrajev in voda na Kranjskem.

Dotični razglasi so natisnjeni v prvotnem, avtentičnem besedilu, le da so izpopolnjeni po sedanjem stanju glede lastnikov samosvojih okrajev in glede poznejših sprememb voda. —

Št. 17.474 de 1894.

Razglasilo

o ustanovitvi ribarskih okrajev v upravnem okraju Črnomelj.

Na podlagi določil §§ 9 in 14 ribarskega zakona z dne 18. avgusta 1888, deželni zakonik za Kranjsko šte. 16 iz leta 1890 in §§ 12 in 16 izvršitvenega ukaza o ribarskih okrajih, deželni zakonik šte. 18 iz leta 1890, določa deželna vlada glede ustanovitve ribarskih okrajev v političnem okraju Črnomelj po zaslišanju izvedencev, da se opušča ustanovitev ribarskih okrajev za Kulpo in za one njene dotoke na levem bregu, ki niso sposobni za samostalne ribarske okraje, imenoma za potok Ajbelj, za Dolski potok, Sušico in Kamenico.

Ta določitev se opira na uvaževanje, da reka Kulpa in tudi potok Kamenica spadata samo do pol širine k deželnemu ozemlju Kranjske in da ni umestno ustanovljati okraje samo do pol širine voda, ker bi taki okraji onemogočili stanovitno gojo in pravilno oskrbovanje, kakor zahteva ribarski zakon (§. 9. odst. 2. rib. zak.); opira se na daljno uvaževanje, da bi ne bilo pravično posestniku, oziroma zakupniku takega okraja nalagati bremena, ne da bi bilo mogoče nakloniti mu izdatno varstvo nasproti ribarskim upravičencem Hrvaškega obrežja; opira se končno na uvaževanje, da se v zakonu ne jemlje ozir. na sporazumljenje s Hrvaško glede ustanovitve okrajev v mejnih vodah, ker ima v §. 31 omenjeno oziranje na sosedne dežele tostranske državne polovice v mislih.

Za napravo ribarskih okrajev so zategadelj pripravne samo v nasledni tabeli navedene vode, od katerih se je Vlahinja s svojimi dotoki razdelila v 3 okraje, potok Obrh pa se je v vsi svoji, sicer ne znatni razsežnosti ustanovil kot jeden okraj.

V nastopni tabeli izkazani 4 okraji se izjavljajo za zakupne okraje, ker se v postopanju o narejanji ribarskih okrajev ali ni zahtevalo, naj bi se priznali kot samosvoji okraji, ali pa se je od dotičnih zahtev odstopilo.

Že večkrat omenjeni štirje ribarski okraji so

Številka in imevanje okraja	Vode, iz katerih je okraj sestavljen
136 a Dragatuš	Vlahinja gori od malina v Butoraju z ramami izvirkov, namreč Turenšica z vsemi studenčinami, lužami in mrtvicami in Nerajčica v celi raztežnosti
136 b Črnomelj	Vlahinja od malinskega jezua v Butoraju do jezua gonilne tvorbe v Žagarji. Potok Dobljčka (dotok na levem bregu) v celi raztežnosti s studenčino pri Jelševniku.
137 Gradac	Vlahinja od jezua v Žagarju do izliva v Kulpo. Potok Krupa (dotok na levem bregu) od izvira do izliva.
140 Metlika	V Metliki izvirajoč potok Obrh ali Metličica, privzemši umetne struge od izvira do izliva. Potok, izvirajoč pri Treh farah (dotok na levem bregu) v celi raztežnosti.

Predstoječa razdelitev in omejitev ribarskih okrajev razglša se s tem pristavkom, da je vlagati pritožbe zoper razdelitev ali omejitev okrajev, kakor zoper druge določitve pri okrajnem glavarstvu v Črnomlju v 60 dneh od dneva po objavi razglasila v uradnem časopisu.

Opomni se pa, da se pridržuje morebitna izvrstitev vodnih parcel iz okrajev na podlagi §. 6 ribarskega zakona poznejši določbi.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko. V Ljubljani dne 25. svečana 1895.

Za c. kr. deželnega predsednika:

Schemerl.

RAZGLASILO

o ustanovitvi ribarskih okrajev v upravnem okraju Kamnik.

Na podlagi določil §§. 9, 11, 12 in 14, ribarskega zakona za Kranjsko z dne 18. avgusta 1888, št. 16 iz leta 1890 in §§. 12 in 16 izvršitvenega ukaza o ribarskih okrajih, dež. zakonik št. 18 iz leta 1890, določa deželna vlada o predloženih zglasitvah in po zaslišanju izvedencev, da se tekoče vode političnega okraja Kamnik razdelijo v ribarske okraje, kakor se objavljajo v sledeči tabeli, in da se pripoznajo za posestnike samostojnih okrajev osebe, oziroma graščine, navedene v tabeli:

Stevilka in imenovanje okraja	Somosvoj ali zakupni okraj, ime posestnikovo samosvojega okraja	Vode, katere spadajo v okraj			Opomba
		Glavne vode	Stranske vode in dotoki		
			na desnem bregu	na levem bregu	
22 Zalog Kapljavas	Zakupni okraj	Potok Pešata od spodnjega malina v Šmartnu do malina v Mostah	Potok Bernik od izliva, do malna v Vopovlah, mlake, struge in luže na travnikih in na gmajni občine Zalog	Potoki Dobljč, Verčačka, Knež (tudi Križki potok imenovan) malinski jarek, napeljam iz Tujnišče zdolej mostu ceste Križ-Komenda do izliva v Pešato in potok Tujnišča	Kot brez pomena za ribarstvo se zglašajo potok Bernik gori od malina v Vopovlah. V zadevah ribarskega zakona za ta okraj posreduje c. kr. okrajno glavarstvo v Kamniku
23 Mengeš	Zakupni okraj	Potok Pešata od malina v Mostah do mostu Vaboške graščine imenovanem Vaboški most	Studenčina Stržen pri Suhadolah in tamošnje mlake		
24 a Depalavas	Samosvoj okraj barona Otona Apfaltrera plem. Apfaltrern, posestnik graščin Križ in Starigrad v Kamniku	Potok Pešata od Vaboškega mostu do mostu v vasi Dragomel	Potok Krotica in Mostnica	Mala struga z Romlo, velika Struga, Srednik, Stobovšček in vezilni jarki	
24 b Loka	Prvotno: Samosvoj okraj gospe Flore Rudesch in Marije Mühleisen, dalje gospodov Alfreda in Franca Rudesch, sosesstnikov graščin Loka in Dragomel. Sedaj: Rud. Kokalj v Kranju	Potok Pešata od mostu v Dragomlu do Štefanovega jezua v Beričevem z malinskim jarkom do najnižjega malina t. j. privzemši zgornjo vodo obeh Kovačevih malinov, ležečih z dol ceste Beričevo-Dol.		Potok Obevšek v celi raztežnosti	
25 Strajne	Samosvoj okraj barona Otona Apfaltrera plem. Apfaltrern, posestnika graščin Križ in Stari grad v Kamniku	Bistrica od izvira do najzgorjnjega cesarskega jezua praharne v Kamniku	Potoki Korošica, Bistričica in Zabovšek, zadnji z vodno strugo	Potoki Belica, Konjiški potok ali Kozlovec in Črna z obojestranskimi malimi dotoki	
26 Kamnik	Samosvoj okraj barona Otona Apfaltrera plem. Apfaltrern, posestnika graščin Križ, Starigrad v Kamniku in Mekine	Bistrica od najzgorjnjega cesarskega jezua z umetno strugo Jeranca in Suša na levem bregu v Kamniku do Majdičevega jezua pri Homcu, ki se imenuje tudi Markov jez	Šmarska mlinšica v celi raztežnosti in Jarška mlinšica od Majdičevega jezua do Markovega malina	a) Potok Neveljca od izvira do izliva v Bistrico pri Kamniškem mestnem mostu z vsemi dotoki in strugami, spadajočimi k Neveljci; b) mlinški potok takozvanega Pirhovega malina v Perovem; c) Radomliška mlinšica od iztoka iz glavne struge Bistrice do Kovačevega mlina	
27 Ihan	Zakupni okraj	Bistrica od Majdičevega jezua pri Homcu do tam, kjer se prične urejevalna kamenita škarpa na levem bregu Bistrice	Jarška mlinšica od Majdičevega (Markovega) jezua pri Homcu do izliva v Bistrico	a) Radomliška mlinšica od Kovačkovega do Majhnovega malina; b) Raca od izliva do	

Številka in imenovanje okrajev	Samosvoj ali zakupni okraj, ime posestnikovo samosvojega okraja	Vode, katere spadajo v okraj			Opomba
		Glavne vode	Stranske vode in dotoki		
			na desnem bregu	na levem bregu	
		spodaj mostu pri Beričevem, potem Pešata doli od slapa Stefanovega jezua do izliva, spodnja voda spodnjih dveh malinov v Beričevem (po domače Kovačevih) in struga iz Radomliške mlinšice v Bistrici med Francetovo žago in Kovačkovim malinom		obedveh jezov Doganove furnirske žage; c) studenčine Steška pri Ihanu; d) potok Goriška in sv. Miklavžka, Žabnica z umetnimi strugami in mlinšicami; e) Dolska mlinšica od iztoka iz Bistrice do malina v Klečah z vsemi postranskimi, ramami, studenčinami in mrtvicami;	
28 a Tuštajn	Samosvoj okraj g. Luka Pirnata, posestnika graščine Tuštajn	Rača od izvira do malina v Zalogu z dotoki in mrtvicami ramami			
28 b Rača	Samosvoj okr. Ivane Lovše in Marije Grčar v Domžalah	Rača od malina v Zalogu do malina v Lazah z dotoki, studenčinami in mrtvimi ramami			
28 c Dob	Zakupni okraj	Rača od malina v Lazah do obedveh jezov Doganove furnirske žage v Podrečji z dotokom Grabnica, ki se imenuje tudi Rožica ali Čudna	Radomliška mlinšica od izliva v Račo do Majhnovega malina (prvega nadizlivom). Radomlja od izliva (v Račo) do izliva potoka Verševnik, z dotoki jarki in mrtvimi ramami Radomlje v navedeni prog, od katerih se želodnik ali Erjavšek in Rovšica ali Rovski potok in Maligraben ali Karošna posebno imenuje		Kot za ribarstvo brez pomena se zglašča Dolski potok, ki izvira pri Rudniku in se steka skozi Dob v Račo
29 a Lukovica Krašna	Samosvoj okraj barona Otona Apfaltrerja plem. Apfaltrern posestnika graščine Križ	Radomla od izvira do izliva potoka Verševnik	Verševnik in vsi drugi dotoki, izvzemši Dertijšco		
29 b Dertijšca	Samosvoj okraj g. dr. Maksa pl. Wurzbach-a in Luka-Pirnata, posestnikov graščin Lihtenek in Tuštajn	Dertijšča od izliva do malina Janeza Cerarja, po domače Puklič, parc. št. 531 kat obč. Hermagor, z mrtvimi ramami			
29 c Moravče	Zakupni okraj	Dertijšča od malina Janeza Cerarja, v Hermagor do izvira z dotoki, umetnimi strugami in mrtvimi ramami			
138 Spitalič	Prvotno: Samosvoj okraj barona Otona Apfaltrerja posestnika graščine Špitalič. Sedaj: Rudolfbaron Apfaltrern	Potok Reka od izvira do deželne meje pod Motnikom z vsemi dotoki (prav: Potok Reka od Spitaliča do Motnika (od izvira do deželne meje) z vsemi dotoki			Na podlagi §. 12 se privzema v okraj ribarstvo v Reki od izliva Belšice do deželne meje, katero spada trgu Motnih

Predstoječa razdelitev in omejitev okrajev se razglašja v uradnem listu „Laibacher Zeitung“ in listi nabitimi na občinskih uradih z dostavkom, da se razlogi določitve lahko razvidijo pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Kamniku.

Pritožbe zoper razdelitev ali omejitev, kakor zoper druge določitve je vlagati pri imenovanem glavarstvu v 60 dneh od dneva po razglasilu v uradnem časopisu. — Opomni se pa, da se pridržuje morebitna izvrstitev vodnih parcel iz okrajev na podlagi §. 6 ribarskega zakona poznejši določbi, in da bo letno odškodovanje, katero mora posestnik samosvojega okraja, ki je vsled §. 12 ribars. zak. dolžan sosedne ribje vode sprejeti v svoj okraj, ter jih oskrbovati z istimi vred, plačevati ribarskim upravičencem, na njihovo zahtevanje določilo politično okrajno glavarstvo, kadar se bo dovršil zakup sosednih ribarskih okrajev.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko v Ljubljani, dne 31. oktobra 1894.

C. kr. deželni predsednik: Hein m. p.

St. 3020.

Razglasilo

o ustanovitvi ribarskih okrajev v upravnem okraju Kočevje.

Na podlagi določil §§. 9, 11 in 14 ribarskega zakona z dne 18. avgusta leta 1888. deželni zakonik za Kranjsko št. 16 iz leta 1890., in §§. 12 in 16 izvršitvenega ukaza o ribarskih okrajih, deželni zakonik št. 18 iz leta 1890., določa deželna vlada o ustanovitvi ribarskih okrajev v političnem okraju Kočevje po zaslišanji izvedencev najprej, da se za reko Kolpa in potok Čubranka, kakor za dotoke teh voda na kranjski strani ne ustanovijo ribarski okraji.

Druge tekoče vode okraja Kočevje, kolikor niso po izreku izvedencev za ribarstvo brez pomena, razdelijo se po predloženih zglasitvah v okraje, izkazane v sledeči tabeli, in se pripoznajo za posestnike samosvojih okrajev osebe, oziroma graščine, kakor so v tabeli v navedene in sicer:

Številka in imenovanje okraja	Samosvoj ali zakupni okraj, ime posestnikovo samosvojega okraja	Vode, iz katerih je okraj sestavljen		Opomba	
		Glavne vode	Stranske vode		
			na desnem bregu		na levem bregu
93 a	Samosvoj okraj Jan. Bapt Kosler-jevi dediči	Potok Rašiča, imenovan tudi Kolpa ali Kovpa, kateri izvira pri vasi Lužarje, od izvira do jezu žage pri Povzelu	Črni potok in Gabrovšica		
93 b	Samosvoj okraj Leona grofa Auersperg posestnika graščin Turjak in Nadlišek	Rašica, izvirajoča pri Robu, od izvira do ponikey pri Poničkih z vsemi dotoki, dalje potok Malinče v katastralni občini Turjak	Spodnji tok Kovpe od jezu žage pri Povzelu do izliva v Rašico pri selu Knaj		
94 Tržišica.	Zakupni okraj	Potok Tržišica ali Žlebišica od izvira do ponikey pri jami Tentera, potok Dvoršica od izvira do ponikey in Cerajca od izvira do ponikey pri Velikih Lašičah	Dotoki Tržišice, namreč Podžerovnica, Domalnica in Trebež		
95 Sodršica.	Samosvoj okraj Anton Rudesch, graščak v Ribnici	Potok Bistrica od izvira do prvega malina nad Vinicami (gori od izliva potočičev, kateri pritekajo od Ravnega dola) z vsemi dotoki in umetnimi strugami			
96 Ribnica.	dtto.	Potok Bistrica od prvega malina nad Vinicami do ponikey z vsemi dotoki in umetnimi strugami			
97 Dolenja vas	dtto.	Potok Ribnica od izvira do ponikey z vsemi dotoki in umetnimi strugami	Potok Sajevec od izvira do izliva v Ribnico	Kot brez pomena za ribarstvo se razglašja potok Rakitnišica pri Rakitni v celi razsežnosti	
98 Rinža.	Samosvoj okraj kneza Karola Auersperg, posestnika f. k. graščine Kočevje	Potok Rinža od izvira do kraja imenom Botung (na občinski meji mesta Kočevje proti Mosvaldu) z umetnimi strugami			

Številka in imenovanje okraja	Samosvoj ali zakupni okraj, ime posestnikovo samosvojega okraja	Vode, iz katerih je okraj sestavljen		Opomba	
		Glavne vode	Stranske vode		
			na desnem bregu		na levem bregu
99 Mesto Kočevje	Zakupni okraj	Potok Rinža od Botunge do Krapfenfelda, kakor nadaljna proga do Šwarzenbacha, do zadnjih ponikev, oziroma rame in luže zadnje proge			
139 Reka	Zakupni okraj	Potoka pri Reki in Vezenbah od izvira do ponikev			

Predstoječa razdelitev in omejitvev okrajev razglašajo se z dostavkom, da se razlogi razdelitve lahko razvidijo pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Kočevju.

Pritožbe zoper razdelitev ali omejitvev okrajev, kakor zoper druge določitve je vlagati pre imenovan glavarstvu v 60 dneh od dneva po razglasitvi v uradnem časopisu.

Opomni se pa, da se pridržuje morebitna izvrstitev vodnih parcel iz okrajev na podlagi §. 6 ribarskega zakona poznejši, posebni določbi.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko. V Ljubljani dne 27. marcija 1895.

C. kr. deželni predsednik: Hein.

Vprašanja in odgovori.

148. Županstvo občine Rakek.

Vprašanje:

Kako tolmačite § 6. obč. vol. reda: Koga more določiti južna železnica, da voli za njo? V imenik je vpisana »Južna železnica Rakek«.

Društvo se deli v prometno in obratno.

Zastopniki nimajo drugi z drugimi ničesar opraviti.

Ali more ravnateljstvo pooblastiti načelnika, ki je le pri prometu, ali mora kak ud ravnateljstva sam voliti?

Odgovor:

Na vsak način bo volil za južno železnico dotični, ki je po njenih pravilih upravičen jo na zunaj zastopati, t. je ravnateljstvo, oziroma upravni svet, kakor se že imenuje po pravilih, katerih mi nimamo pri rokah.

Če se bo južna železnica poslužila svoje volilne pravice, bo gotovo pooblastila kakega uradnika, da jo zastopa. To bo po našem mnenju vsekakor postajenačelnik. Izvrševati more družba volilno pravico brez dvoma po pooblaščenju — že z ozirom na § 4:3.) obč. vol. reda, ker je sedež družbe na Dunaju, dočim ima kot posestnica volilno pravico v tamošnji občini.

149. Župni urad na D. pri L.

Vprašanje:

Ali je občina primorana dati gostilničarju licenco za godbo in ples, ali jo lahko odkloni? Ali je treba prosluvcu povedati vzrok, zakaj se odkloni?

Odgovor:

Županstvo daje ali pa odreka licence popolnoma po lastnem preudarku, in jih lahko odreče, ne da bi mu bilo treba navesti vzrok odklonitve. Odvisno je to popolnoma od župana kot načelnika krajevne policije. — V odloku županstva pa mora biti obsežen pravni pouk, da je namreč proti rešitvi dopustna v običajnem roku pritožba na občinski odbor, odnosno proti sklepu tega na deželni odbor. — Sicer pa smatramo, da je pametneje, če se navede tudi vzrok odklonitve plesa in godbe.

Opozorjamo pri tej priliki, da spada dovoljevanje godbe in plesa v samostojni delokrog občine in imajo le avtonomna oblastva razsojati o teh zadevah in odločevati o pritožbah.

150. Gospod A. P. na Jes. Fuž.

Vprašanje:

Ali sme dati na dan volitve tovarniški uradnik po-

oblastilo, ako je službeno odsoten, in ali se lahko s takim pooblastilom voli? Ali je to pooblastilo veljavno?

Dalje: Ali je veljavno pooblastilo kakega bolnega volilca?

Odgovor:

Popolnoma jasno je, da tovarniški uradnik, če tudi je službeno odsoten, ne more nikogar pooblastiti za izvrševanje volilne pravice pri občinskih volitvah, Tako pooblastilo ni niti veljavno, niti se ne more voliti z njim. V § 4. obč. vol. reda so izrečno naštetni vsi oni slučajji, v katerih so pooblastila mogoča. Med temi je odsotnost v javnih zadevah, vsled ktere je mogoče pooblastiti drugo osebo, da voli. Javne zadeve pa so n. pr. občinski posli, uradni posli v zadevah zdravstvenega zastopa i. dr., nikakor pa ne službeni posli v odsotnosti pri zasebnih službah.

Tudi bolnik ne more nikogar pooblastiti. Za volitve v občinske odbore po deželi ne obstoji volilna dolžnost, a celo v tem slučaju bolezen opravičuje odsotnost (n. pr. pri volitvah v ljubljanski občinski svet) in ne dovoljuje voliti v slučaju bolezni s pooblastilom. Kako naj pa velja potem pooblastilo na deželi?

151. Gosp. V. B. v O. (Gor.)

Vprašanje:

Ali so seje okrajnih šolskih svetov javne, in kdo ima pravico do vpogleda v sejne zapisnike okrajnih šolskih svetov?

Odgovor:

Seje okrajnih šolskih svetov z ozirom na strogo uradni značaj njihovega poslovanja ne morejo biti javne, torej morejo imeti vpogled v njihove sejne zapisnike edino le poklicane uradne osebe. — Saj tudi seje deželnih šolskih svetov, deželnih odborov itd. niso javne.

152. Gosp. V. B. v O. (Gor.)

Vprašanje:

Da se strankam, ki hočejo kolkovanih izpiskov iz matic, hitreje in lažje postreže, imajo skoro vsi župni uradi v zalogi več kolkov, ker jih daleč na okoli ni dobiti. Stranke povrnejo potem voditelju matic poleg pristojbin tudi znesek za uporabljeni kolek. Nekteri trdijo, da je to nedopustno, ker župnik nima pravice prodajati kolkov. Kaj je resnice na tem?

Odgovor:

Dotični, ki trdijo, da župni uradi ne smejo prodajati kolkov tudi ne za lastno ceno, imajo prav. Maloktera

prodaja vrednot je podvržena tako strogi kontroli, kot ravno prodaja kolkov. Sicer tudi mi ne uvidimo, zakaj bi ne smeli imeti župni uradi na razpolago kolkov in s tem strankam prihraniti mnogo zamude, ampak upravno sodišče je izreklo z razsodbo z dne 18. nov. 1902 št. 1329 F, da je ponovna prepustitev (»Überlassung«) kolkov proti plačilu kaznjiva kot nedovoljena trgovina (»unbefugter Handel«). — Tako stoji v opazki k § 83., 5:1 pristojbinskega zakona. Vemo, da imajo povsod kolke v zalogi, kjer jih večkrat rabijo, da ni treba strankam ure daleč hoditi po nje.

Kaj pa, ko bi se obrnili naravnost na finančno ravnateljstvo? Morda obstoji kaka novejša — nam neznan naredba v tem oziru.

153. Županstvo občine Prem.

Vprašanje:

V naši župni cerkvi nameravamo napraviti nove orglje in sicer, da bi se plačale iz prostih darov, ki bi se pobirali v ta namen po celi fari.

Prosimo pojasnila: Ali je treba za tako pobiranje kakkega dovoljenja politične oblasti, ali se lahko brez tega prične? Pobirali bodo cerkveni ključarji.

Odgovori:

Za pobiranje prostovoljnih darov v ta namen (za napravo novih orgelj) ni treba nikakega oblastvenega dovoljenja. Tako nabiranje se smatra kot notranja cerkvena zadeva z ozirom na določbe člena 15. državnega osnovnega zakona z dne 21. dec. 1867 drž. zak. št. 142. — Seveda se mora nabiranje prostovoljnih darov omejiti le na okoliš farnih mej oziroma le na prebivalce Vaše župnije. Oblastvenega dovoljenja je treba le, če se pobiranje vrši tudi izven domače župnije. V takem slučaju mora dovoliti pobiranje za posamezne kronovine deželno predsedstvo (namestništvo), za pobiranje v več deželah (n. pr. za cerkvene stavbe v revnejših krajih) pa naučno ministerstvo sporazumno z ministerstvom notranjih zadev.

154. Gospod V. B. v O. (Gor.)

Vprašanje:

Pri nas bodo razpisane občinske volitve. Da se ljudem pojasni važnost teh volitev in naloga, ki čaka prihodnjega starešinstva, mislim sklicati javen shod. Je-li treba ta shod javiti politični oblasti? Kako naj se ta objava kolekuje? Ali morda ni treba shoda nič objaviti?

Odgovori:

Pri zborovanjih je treba razločevati med društvenimi shodi in javnimi shodi po določenih društvenega in pa zborovalnega zakona. — V Vašem slučaju se gre seveda za javen, vsakomur pristopen ljudski shod brez omejitve na povabljenе goste.

Kdor hoče prirediti tak shod, mora to (na deželi) javiti političnemu oblastvu najmanj tri dni preje, predno se vrši shod in navesti v dotični vlogi namen, kraj in čas zborovanja. (§ 2. zborovalnega zakona z dne 15. nov. 1867, drž. zak. št. 135.)

Od časa, ko se je vložila prijava, pa do one ure, na katero je določeno zborovanje, morajo preteči trije polni dnevi.

To velja glede shodov v obč. e.

Glede volilnih shodov pa pravi § 4, navedene postave:

Shodi volilcev v svrhu dogovorov za volitve, dalje v svrhu dogovorov z izvoljenimi poslanci so izvzeti od določb tega zakona, če se vrše ob času, ko so volitve razpisane — in ne pod milim nebom (na prostem). — Za prirejanje shodov na prostem je torej v vsakem slučaju treba oblastvenega dovoljenja.

Vloge oz. prijave so kolka proste.

Društvena zborovanja pa se morajo naznaniti 24 ur popred — če so javna — ravno tako političnemu oblastvu. (§ 15., društvenega zakona z dne 15. novembra 1867 drž. zak. št. 13.)

Take vloge so po § 16. te postave tudi kolka proste.

155. Gospod V. B. v O. (Gor.)

Vprašanje:

Okr. glavarstvo v T. zahteva, da se v smislu naredb e. kr. finanč. minister. z dne 4. febr. 1897 št. 38447/96 vsako objavo javne veselice kolekuje z 1 K, na kar izda to glavarstvo dovoljenje, na katero gre kolek za 2 K. — Glavarstvo v Kr. pa nam je dovolilo javno veselico na Kranjskem brez vsakega kolka. Ktero glavarstvo ima prav?

Odgovor:

Da bi mogli mi točno odgovoriti na Vaše vprašanje, bi morali pred vsem poznati pravila dotičnega društva, ki je veselico priredilo (da je bilo to gotovo kako društvo, o tem ni dvoma), — in kakšne vrste je bila dotična prireditve. — Praviloma velja glede odrajtovanja pristojbin za javne veselice prireditve določilo tarifne postavke 43 pristojbinskega zakona, po kateri je temeljna pristojbina za vsako vlogo — tudi za ustmeno prošnjo 2 K. —

Ta pristojbina velja za vse javne, plesne in godbene prireditve in sicer za prošnjo in dovoljenje (licenco) posebej. — Ta pristojbina velja tudi za vse predstave, igre itd. proti vstopnini; izjema je le pri prireditvah v dobrodelne namene, za katere ni plačati pristojbin.

Če je vstop brezplačen, je treba za vlogo plačati pristojbino (kolek) 1 K, dovoljenje pa je potem kolka prosto.

Društvena naznanila so kolka prosta, če obstoji po pravih pravica za prireditve in če imajo pristop le društveni člani. To je vsebina od Vas navedene ministerske nardbe. — Ne vemo torej, na kakšno stališče se je postavilo eno ali drugo okrajno glavarstvo na podlagi predložene vloge. Vsekakor se je presojala kolkovna dolžnost v okviru društvenih pravil in namena veselice, ki je bil izražen v dotični vlogi.

Raznoterosti.

Prva deželna električna centrala. Pripravljalna dela za izvršitev prve deželne električne centrale so že tako napredovala, da se je začelo s predorom nad Mostami na Gorenjskem (okraj Radoljica). Centrala bo zgrajena ob Zavrnici, katero bo vodil predor na vrh visokega, skalnatega roba, odkoder bo padala voda po železnih ceveh globoko na turbine. — Ta centrala bo preskrbela Bled, Jesenice in radoljiško okolico z elektriko. Tako bodo prišli prebivalci do najceneje in najpripravnejše razsvetljave in pa gonilne moči za razne stroje.

Priporočajte „Občinsko Upravo“.